

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13584,Jaruzela.html>
2022-06-29, 17:31

Jaruzela

„Jaruzela”, podtytuły: „d[awna] Karuzela”, „pismo obyczajowe”, pismo satyryczne założone przez Jarosława Lindenberga i Tomasza Buchholtza, (także autorzy tekstów i rysunków), wydawane III 1982 – II 1989 w Warszawie. Tytuł nawiązywał do komunistycznego dwutygodnika satyrycznego „Karuzela” wydawanego w Łodzi. Ukazało się 11 n-rów (nr 9 jako „Jaruzela Reformowana”, nr 11 z II 1989 jako „Głos Szarego Członka – d. Jaruzela”), obj. 2–8 s., format A4, druk na powielaczu i offsecie (nr 1 maszynopis), nakł. nieustalony. Podawano fikcyjne nazwiska redaktorów będące parafrazą nazwisk polityków Mieczysława Rakowskiego, Jerzego Urbana i Albina Siwaka: Mieczysław Srakowski, Jerzy Turban, Albin Dziwak, a od n-ru 7: Wanda Niechciała i Wojciech Musiał; fikcyjne nazwy wydawców: „Ambasada ZSRR – filia w Jaworowie Podlaskim” (w n-rze 5 wydawnictwo Przedświt usunęło słowo: ZSRR), od n-ru 7: „Centralna Agencja Wywiadowcza (CIA)”, Waszyngton, USA, Delegatura w Tworkach k. Pruszkowa. Tel.: 997”. Wśród wydawców było m. in. NOWa, wydawnictwo Przedświt Wydawnictwo im. Konstytucji 3 Maja.

Pismo parodiowało język i treść oficjalnej propagandy oraz komunistycznej historiografii. Publikowano teksty satyryczne dot. aktualnych wydarzeń społecznych i politycznych, zamieszczano fikcyjne komunikaty oficjalnych instytucji, rzekome wywiady z przedstawicielami władzy oraz rysunki satyryczne. Ponadto drukowano w odcinkach wspomnienia z okresu II wojny światowej fikcyjnego działacza komunistycznego podziemia – generała dywizji Zenona Rypały. Tytuł wspomnień *Duża Ziemia* stanowił parodię wspomnień Leonida Breżniewa *Mała Ziemia*; kolejne odcinki *Dużej Ziemi* czytał w RWE Jacek Kaczmarski. Nr 7 przedrukowany przez „Express Polski” w Toronto. Rysunki satyryczne zamieszczane w „Jaruzeli” często przedrukowywano w in. wydawnictwach podziemnych.

Kolportowane przez struktury dystrybucyjne wydawnictw drukujących pismo.

Grzegorz Wołk

[Region Mazowsze, Warszawa](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)